

Володимир ОРТИНСЬКИЙ

Національний університет “Львівська політехніка”,
директор Навчально-наукового інституту права,
психології та інноваційної освіти,
доктор юридичних наук, професор
volodymyr.l.ortynskyi@lpnu.ua
ORCID: 0000-0001-9041-6330

Діана ЯРОВИК

Національний університет “Львівська політехніка”,
здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Навчально-наукового інституту права
психології та інноваційної освіти
diana.yarovyk.pv.2022@lpnu.ua
ORCID: 0009-0001-1690-5002

ДО ПИТАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ СВИДКІВ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ

<http://doi.org/10.23939/law2024.44.186>

© *Ортинський В., Яровик Д., 2024*

Правовий статус свідка у кримінальному процесі передбачає наявність сукупності прав і обов'язків, які мають своїм обов'язком забезпечувати його співпрацю з органами правосуддя, задля досягнення завдань кримінального судочинства.

Заходи забезпечення безпеки осіб щодо свідків (фізичний захист, забезпечення конфіденційності тощо) мають стати гарантією надання свідчень без страху за своє життя чи життя своїх близьких, а також запобігання можливому тиску чи фізичній розправі з боку злочинців чи інших зацікавлених осіб.

Відтак за результатами дослідження встановлено, що такі заходи являють собою здійснення правоохоронними органами правових, організаційно-технічних та інших заходів, спрямованих на захист життя і здоров'я, житла, а також майна цих осіб від протиправних посягань, з метою створення необхідних умов для належного відправлення правосуддя.

У статті зазначено, що механізми для забезпечення безпеки учасників кримінального провадження в Україні не створюють значного розходження з європейськими стандартами в цій галузі. Однак сучасна ситуація також не дає змоги говорити про їх повну відповідність.

Окреслено, що Закон № 3782-ХІІ, визначаючи підстави для застосування заходів безпеки, використовує оцінні категорії, з якими пов'язана правомірність їхнього застосування і відповідно дотримання процесуальної форми.

Згідно з ч. 1 ст. 20 зазначеного Закону, заходи безпеки для осіб, в тому числі свідків, приймаються на основі даних, що вказують на реальну загрозу їхньому життю, здоров'ю, житлу або майну. У цьому контексті з'ясовано, що неправильна оцінка слід-

чим, прокурором чи суддею факту наявності реальної загрози може стати наслідком помилкового прийняття, скасування чи необґрунтованої відмови в застосуванні заходів безпеки.

Враховуючи зазначене та ситуацію сьогодення на шляху до євроінтеграції, з огляду на важливість реалізації заходів забезпечення безпеки осіб, які беруть участь в кримінальному судочинстві, автори стверджують, що нагальним є питання удосконалення вже чинного механізму із забезпечення безпеки та впровадження позитивного міжнародного досвіду в національне законодавство України, зокрема, створення дієвих правових інструментів задля свідків воєнних та інших міжнародних злочинів.

Ключові слова: свідок, захист свідка, інститут свідка, кримінальне право, кримінальний процес, кримінальне провадження, заходи забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні, механізм забезпечення безпеки свідків.

Постановка проблеми. Українське законодавство перманентно змінюється для узгодження з вимогами Ради Європи. Важливі реформи стосуються низки проблемних питань кримінального процесу, зокрема, застосування запобіжних заходів, правового статусу підозрюваних тощо.

Водночас вважаємо, що настав час для фахового обговорення та законодавчих змін, що стосуються питання забезпечення безпеки свідків у кримінальному провадженні, адже існує потреба переглянути правовий статус свідка та посилити його правовий захист. Зазначене сприятиме досягненню завдань кримінального провадження та справедливому й ефективному правосуддю.

Аналіз дослідження проблеми. Проблематику забезпечення безпеки свідків у кримінальному провадженні досліджували на загальнотеоретичному рівні Р. В. Бараннік, С. Г. Волкотруба, І. В. Гловнюк, М. В. Гузела, О. О. Гриньків, О. В. Ільченко, І. І. Когутич, В. Т. Нор, А. М. Орлеан, В. П. Шибіко та ін.

Проте досі залишаються невирішеними виклики реалізації заходів захисту і безпеки свідків у кримінальному провадженні на державному рівні, що зумовлені недосконалим механізмом виконання норм Закону України № 3782-ХІІ від 23.12.1993 року [3].

Метою статті є дослідження правових, організаційних та процесуальних механізмів захисту свідків, які беруть участь у кримінальному провадженні, а також розробка рекомендацій щодо удосконалення системи захисту свідків в Україні з урахуванням міжнародного досвіду.

Виклад основного матеріалу. Кримінальний процес являє собою регламентуючу реалізацію кримінального закону галузь права, що регулює діяльність органів дізнання, слідчого, прокурора та суду, а також інших осіб і спрямована на швидке та повне розкриття кримінальних правопорушень, викриття винних; встановлення об'єктивної істини, забезпечення правильного застосування норм закону, захист суспільства та громадян від кримінально-караних протиправних посягань, здійснення правосуддя.

Процесуальна форма в кримінальному процесі є фундаментальним елементом, який визначає чітку структуру і послідовність дій учасників судочинства, спрямованих на досягнення завдань кримінального провадження. Це означає, що кожна дія в межах процесу має відбуватися згідно з визначеними правилами, які встановлені законом. Такий підхід гарантує, що всі процесуальні дії (проведення слідчих (розшукових) дій, застосування порядку проведення негласних слідчих (розшукових) дій, прийняття процесуальних рішень тощо) будуть виконуватися в суворій відповідності до закону, що забезпечує:

1) захист прав і свобод учасників – прав свідків, обвинувачених, підозрюваних та інших учасників процесу, які гарантовані і захищені через чітко прописані процедури;

2) контроль за діями органів влади – державні органи та посадові особи, які беруть участь у процесі, мають обмеження у своїх повноваженнях і можуть діяти лише відповідно до закону. Це захищає громадян від свавілля;

3) дотримання принципу законності – всі процесуальні дії документуються та виконуються відповідно до закону, що сприяє справедливому судочинству та встановленню об'єктивної істини у справі.

Отже, процесуальна форма є ключовим механізмом, що забезпечує ефективне функціонування кримінальної юстиції та захист прав людини в рамках правової держави [1].

В цьому ж контексті визначається основний пріоритет діяльності правоохоронних органів, зокрема, прокуратури, що полягає в захисті прав і свобод людини та інтересів держави й суспільства загалом.

Водночас у процесі збройної агресії росії проти України прокуратура стикається з безпрецедентною кількістю воєнних злочинів і злочинів проти людяності. Потерпілі від кримінальних протиправних дій можуть зазнавати фізичної, моральної чи матеріальної шкоди. Після вчинення таких правопорушень деякі постраждали та їхні родичі можуть зіткнутися з додатковими стражданнями, що спричинені самим кримінальним правопорушенням, а також через повторну віктимізацію, погрози або спроби помсти [2].

Ці ризики, в умовах сьогодення, особливо актуальні для потерпілих і свідків, які разом із членами своїх сімей проживають на тимчасово окупованих територіях України.

Водночас очевидно, що саме їхні свідчення є надзвичайно важливими для встановлення фактів воєнних та інших міжнародних злочинів, притягнення винних до відповідальності та відновлення справедливості.

Відтак забезпечення безпеки, психологічної та правової допомоги стає пріоритетом для органів правопорядку, адже вони допомагають збирати критичні докази для розслідувань. Зазначене потребує нових удосконалених підходів до розслідувань та механізму захисту учасників кримінальних проваджень, зокрема, потерпілих і свідків [2].

Відповідно до статті 2 Закону України від 23 грудня 1993 року № 3782-ХІІ, право на забезпечення безпеки через застосування відповідних заходів мають:

- 1) особи, які заявили про кримінальне правопорушення або сприяли його розкриттю;
- 2) потерпілий та його представник у кримінальному провадженні;
- 3) підозрювані, обвинувачені, їхні захисники і законні представники;
- 4) цивільні позивачі, відповідачі та їхні представники у справах щодо відшкодування шкоди;
- 5) представники юридичних осіб, проти яких ведеться кримінальне провадження;
- 6) персонал органу пробації;
- 7) свідки;
- 8) викривачі;
- 9) експерти, спеціалісти, перекладачі та поняті;
- 10) члени сімей і близькі родичі перелічених осіб, якщо на них чиниться тиск.

Також заходи можуть бути застосовані на запит Міжнародного Кримінального Суду [3].

Свідок – це особа, яка за першою вимогою органу досудового розслідування, прокуратури та суду зобов'язана з'явитися у визначений час та місце, а також надати правдиві свідчення про відомі йому обставини конкретної справи [4].

Свідок у кримінальному провадженні має низку прав, гарантованих статтею 66 Кримінального процесуального кодексу України (КПК), зокрема:

- Знати, у зв'язку з якими обставинами та в якому кримінальному провадженні його допитують.
- Користуватися правовою допомогою адвоката під час надання свідчень та інших процесуальних дій.

До питання забезпечення безпеки свідків у кримінальному провадженні

- Відмовитися свідчити щодо себе, своїх близьких родичів та членів сім'ї, якщо ці свідчення можуть стати підставою для їх підозри або обвинувачення.
- Давати свідчення рідною або іншою мовою, яку він знає, і користуватися допомогою перекладача.
- Користуватися нотатками та документами під час надання свідчень, якщо вони стосуються складних розрахунків або відомостей.
- Отримати відшкодування витрат, пов'язаних з викликом для надання свідчень.
- Ознайомлюватися з протоколом допиту та подавати клопотання про внесення змін, доповнень і зауважень до нього, а також робити їх власноруч.
- Заявляти клопотання про забезпечення безпеки у передбачених законом випадках.
- Заявляти відвід перекладачу [5].

Неповнолітній свідок віком до 14 років обов'язково, а за розсудом слідчого – й віком до 16 років, допитується в присутності педагога, а за потреби – лікаря, батьків чи інших законних представників неповнолітнього. Вказаним особам роз'яснюється їхній обов'язок бути присутніми під час допиту, викласти свої зауваження, а з дозволу слідчого – ставити запитання свідкові. Їх запитання слідчим може бути відведене, але як і зауваження, воно повинно бути занесене до протоколу допиту.

Свідку, який не досяг 16 років, роз'яснюється обов'язок давати правдиві свідчення, але про кримінальну відповідальність за відмову свідчити і за надання завідомо неправдивих свідчень, він не попереджається [6].

Заходами безпеки, які передбачені чинним законодавством, зокрема, для свідків, є: особистий захист, охорона житла свідка та майна, що йому належить; надання спеціальних засобів для індивідуального захисту та сповіщення про загрозу; застосування технічних засобів для контролю та прослуховування телефонних або інших розмов, візуальне спостереження; зміна документів та зовнішності; зміна місця роботи чи навчання; переселення до іншого місця проживання; влаштування дітей у дитячі садки або заклади соціального захисту; збереження конфіденційності даних про особу; проведення судового розгляду в закритому режимі.

Особиста охорона, охорона житла та майна – це заходи, спрямовані на забезпечення безпеки осіб, які перебувають під загрозою або потребують захисту і передбачають можливість забезпечення:

1. Встановлення протипожежної та охоронної сигналізації. Житло та майно можуть бути обладнані спеціальними системами для раннього виявлення пожеж або проникнення злодішників. Ці системи працюють на автоматичному рівні та можуть бути під'єднані до служби охорони.

2. Заміни контактних даних. У разі загрози особам може бути запропоновано змінити їхні номери квартирних телефонів, а також державні номерні знаки транспортних засобів, щоб ускладнити ідентифікацію та переслідування.

3. Особистої охорони. Це може бути здійснено за допомогою охоронців, які супроводжують особу, або ж за допомогою технічних засобів спостереження.

Прослуховування телефонних та інших переговорів – це один із заходів, який застосовується для захисту осіб, що перебувають під загрозою насильства або інших протиправних дій. Такий захід забезпечення безпеки може застосовуватися лише за дотриманням певних умов:

1. Наявності письмової заяви або дозволу. Особа, що потребує захисту, повинна подати письмову заяву або надати письмовий дозвіл на проведення прослуховування телефонних та інших переговорів.

2. Для здійснення такого прослуховування потрібно отримати відповідне рішення суду, яке дає законні підстави для проведення цих дій.

3. У процесі прослуховування переговорів може застосовуватися техніка звукозапису. Це дає змогу фіксувати зміст розмов, що може бути використано як доказ у разі загрози або скоєння протиправних дій.

Заміна документів та зміна зовнішності. Ці заходи впроваджуються для приховування ідентичності та зниження ризику посягання на життя та/або здоров'я особи.

Питання про застосування такого заходу забезпечення безпеки свідка постає переважно не під час судового розгляду, а на етапі досудового розслідування. Водночас за потреби можуть бути замінені всі документи, що посвідчують особу (наприклад, паспорт, водійське посвідчення, ідентифікаційний код тощо). Це допомагає особі приховати свою попередню ідентичність.

Водночас може бути застосована процедура зміни зовнішності, яка може становити зміну зачіски, стилю одягу, або навіть пластичні операції, якщо це потрібно для безпеки. Ці дії можуть бути реалізовані лише за санкцією прокурора, що забезпечує правове підґрунтя для такого роду змін, щоб уникнути зловживань або незаконних дій.

Зміна місця роботи або навчання застосовується за наявності клопотання або згоди особи, яка потребує захисту та подальшої допомоги їй у працевлаштуванні (пошук відповідної вакансії або навчального закладу, а також надання рекомендацій).

Переселення в інше місце проживання застосовується лише за умови отримання санкції прокурора або ухвали суду і лише у виняткових випадках, коли існує загроза життю та безпеці особи, яку взято під захист, і ця загроза не може бути усунена іншими способами. Вжиття такого заходу передбачає надання житлової площі за сприяння відповідального органу, що прийняв рішення про захист, а також матеріальної допомоги, яка відповідає розміру мінімальної заробітної плати. Це забезпечує мінімальний рівень фінансової стабільності для того, щоб людина могла зосередитися на безпеці та адаптації до нових умов. Окрім того, захід передбачає сприяння в пошуку роботи для особи після переселення. Це може бути допомога у пошуку нової роботи або ж сприяння у збереженні поточного місця працевлаштування, якщо це можливо.

Забезпечення конфіденційності даних про особу. Основні аспекти цього заходу забезпечення безпеки передбачають:

1. Нерозголошення відомостей у документах, тобто в офіційних матеріалах, таких як заяви, пояснення, протоколи слідчих дій та судових засідань, особисті дані можуть бути обмежені або взагалі не вказані. Це стосується, зокрема, прізвища, імені, по батькові та іншої інформації, яка може розкрити особу.

2. Заміна анкетних даних на псевдонім. Орган досудового розслідування, прокурор або суд може винести постанову чи ухвалу про заміну справжнього імені, прізвища, по батькові особи на псевдонім. Відтоді у всіх процесуальних документах використовується лише псевдонім, тоді як справжні дані зберігаються в окремому документі, що не додається до основних матеріалів справи.

3. Заміну документів після заміни прізвища на псевдонім. Оригінали документів, які містять справжні дані про особу (наприклад, протоколи слідчих дій), вилучаються зі справи та зберігаються окремо. У матеріалах справи залишаються лише копії цих документів з використанням псевдоніму замість справжніх даних.

Поміщення у дошкільну виховну установу чи установу органів соціального захисту населення. З метою гарантування безпеки неповнолітніх, їх можна тимчасово розміщувати у дошкільних закладах за письмовою згодою батьків або інших законних представників, а повнолітніх осіб, які є непрацездатними, – у закладах соціального захисту.

Закрите судове засідання. Про застосування такого заходу забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному провадженні, у тому числі свідків, приймається мотивована ухвала суду про закриті засідання. Зокрема, допит учасника кримінального провадження може проводитися за допомогою відеоконференції з трансляцією з іншого приміщення, щоб унеможливити ідентифікацію особи, яка надає свідчення.

Закриті засідання застосовується для гарантування прав та безпеки учасників процесу, що особливо важливо у випадках, де є загроза життю або здоров'ю свідків чи потерпілих [3].

Особи, взяті під захист на підставі норм Закону № 3782-XII [3], зобов'язані: виконувати умови здійснення заходів безпеки і законні вимоги органів, які здійснюють такі заходи; негайно

повідомляти про будь-які випадки погроз чи протиправних дій щодо них. Крім того, майно та документи, надані їм для тимчасового користування, треба використовувати лише за призначенням і відповідно до встановлених законом правил.

Охарактеризовані заходи безпеки і їх належне застосування сприяють тому, щоб свідок надавав правдиві свідчення, які йому відомі, щодо обставин, пов'язаних із кримінальним провадженням, і таким способом сприяв забезпеченню виконання завдань кримінального провадження.

Загалом механізми для забезпечення безпеки учасників кримінального провадження в Україні не створюють значного розходження з європейськими стандартами в цій галузі. Однак сучасна ситуація також не дає змоги говорити про їхню повну відповідність [7].

Так, Закон № 3782-ХІІ, визначаючи підстави для застосування заходів безпеки, використовує оцінні категорії, з якими пов'язана правомірність їхнього застосування і відповідно дотримання процесуальної форми.

Згідно з частиною 1 статті 20 аналізованого Закону, заходи безпеки для осіб, в тому числі свідків, приймаються на основі даних, що вказують на реальну загрозу їхньому життю, здоров'ю, житлу або майну.

У цьому контексті з'ясовано, що неправильна оцінка слідчим, прокурором чи суддею факту наявності реальної загрози може мати наслідком помилкового прийняття, скасування чи необґрунтованої відмови в застосуванні заходів безпеки.

Висновки. Враховуючи зазначене та ситуацію сьогодення на шляху до євроінтеграції, з огляду на важливість реалізації заходів забезпечення безпеки осіб, які беруть участь в кримінальному судочинстві, невідкладним є питання удосконалення чинного механізму із забезпечення безпеки та впровадження позитивного міжнародного досвіду в національне законодавство України, зокрема, створення дієвих правових інструментів задля свідків воєнних та інших міжнародних злочинів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ковмир С. В. (2024). Захист учасників кримінального судочинства: управлінські аспекти. *Київський часопис права*. № 4. С. 132–138.
2. Про організацію роботи органів прокуратури з питань підтримки потерпілих і свідків воєнних та інших міжнародних злочинів: *Наказ Офісу Генерального прокурора від 11.04.2023 № 103*. База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103905-23#Text> (Дата звернення: 19.09.2024).
3. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23.12.1993 р. № 3782-ХІІ. База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12#Text> (Дата звернення: 20.09.2024).
4. Белькова О. В. (2013). Поняття та особливості правового статусу свідка в кримінальному процесі України. *Право і Безпека*. С. 52–54.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 року № 4651 VI. База даних “Законодавство України” / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (Дата звернення: 19.09.2024).
6. Белькова О. В. (2004). Правова допомога свідку: підстави та порядок надання. *Підприємництво, господарство і право*. № 6. С. 137–141.
7. Орлеан А. М. (2016). Процедура забезпечення безпеки учасників кримінального провадження: адаптація законодавства України до Європейських стандартів. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/18171/1/%D0%9E%D90.pdf> (Дата звернення: 20.09.2024).

REFERENCES

1. Kovmyr, S. V. (2024). *Zakhyst uchashnykiv kryminalnoho sudochynstva: upravlins'ki aspekty*. [Protection of participants in criminal jurisdiction: administrative aspects.] *Kyyivskyy chasopys prava*. No. 4. P. 132–138. [In Ukrainian].
2. *Pro orhanizatsiyu roboty orhaniv prokuratury z pytan pidtrymky poterpilykh i svidkiv voyennykh ta inshykh mizhnarodnykh zlochyniv*: Nakaz Ofisu Heneralnoho prokurora vid 11.04.2023 (2023, April 11) No. 103. [On the organization of the work of the prosecutor's office on issues of support for victims and witnesses of war and other international crimes: Order of the Prosecutor General's Office] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0103905-23#Text> (Accessed: 29.09.2024). [In Ukrainian].
3. *Pro zabezpechennya bezpeky osib, yaki berut uchast u kryminal nomu sudochynstvi: Zakon Ukrainy* (1993, December 23) No. 3782-XII. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3782-12#Text> (Accessed: 30.09.2024). [In Ukrainian].
4. Belkova, O. V. (2013). *Ponyattya ta osoblyvosti pravovoho statusu svidka v kryminalnomu protsesi Ukrainy*. [The concept and peculiarities of the legal status of a witness in the criminal process of Ukraine.] *Pravo i Bezpeka*. P. 52–54. [In Ukrainian].
5. *Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy* (2012, April 13) No. 4651-VI [Criminal Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine]. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (Accessed: 29.09.2024). [In Ukrainian].
6. Bel'kova, O. V. (2004). *Pravova dopomoha svidku: pidstavy ta porядok nadannya*. [Legal assistance to a witness: grounds and procedure for providing it.] *Pidpryyemnytstvo, gospodarstvo i pravo*. No. 6. P. 137–141. [In Ukrainian].
7. Orlean, A. M. (2016). *Protsedura zabezpechennia bezpeky uchashnykiv kryminalnoho provadzhennia: adaptatsiia zakonodavstva Ukrainy do Yevropeiskyykh standartiv*. [The procedure for ensuring the safety of participants in criminal proceedings: adaptation of Ukrainian legislation to European standards]. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/bitstream/316497/18171/1/%D0%9E%D90.pdf> (Accessed: 01.09.2024). [In Ukrainian].

Дата надходження: 29.09.2024 р.

Volodymyr ORTYNSKYI

Lviv Polytechnic National University,
Director of the Educational and Research Institute of Law,
Psychology and Innovative Education,
Dr. Habil. (Law), Full Professor
volodymyr.l.ortynskyi@lpnu.ua,
ORCID: 0000-0001-9041-6330

Diana YAROVYK

Lviv Polytechnic National University,
Educational and Research Institute of Law,
Psychology and Innovative Education,
student of the first (bachelor)
level of higher education
diana.yarovyk.pv.2022@lpnu.ua
ORCID: 0009-0001-1690-5002

ON THE ISSUE OF ENSURING THE SAFETY OF WITNESSES IN CRIMINAL PROCEEDINGS

The legal status of a witness in criminal proceedings entails a set of rights and obligations, which are intended to ensure their cooperation with judicial authorities to fulfill the objectives of criminal justice.

Security measures for witnesses (physical protection, confidentiality, etc.) must guarantee the provision of testimony without fear for their own life or the lives of their loved ones, as well as prevent potential pressure or physical harm from criminals or other interested parties.

Based on the research, it has been established that such measures are the implementation of legal, organizational-technical, and other actions by law enforcement agencies, aimed at protecting the life, health, residence, and property of these individuals from unlawful threats, to create the necessary conditions for the proper administration of justice.

The article points out that the mechanisms for ensuring the safety of participants in criminal proceedings in Ukraine do not significantly differ from European standards in this area. However, the current situation does not allow for full compliance with these standards.

It is noted that Law No. 3782-XII, which defines the grounds for applying security measures, uses evaluative categories that are tied to the legality of their application and compliance with procedural form.

According to part 1 of Article 20 of this law, security measures for individuals, including witnesses, are taken based on information indicating a real threat to their life, health, residence, or property. In this context, it is revealed that an incorrect assessment by an investigator, prosecutor, or judge regarding the existence of a real threat may result in the cancellation of decisions by investigative judges to deny the application of security measures.

Considering the current situation and Ukraine's path toward European integration, and recognizing the importance of implementing security measures for individuals involved in criminal justice, the authors assert that there is an urgent need to improve the existing security mechanism and to integrate positive international experience into Ukraine's national legislation.

This includes the development of effective legal instruments for witnesses of war crimes and other international offenses.

Keywords: witness, witness protection, witness institution, criminal law, criminal procedure, criminal proceedings, security measures for individuals involved in criminal proceedings, witness security mechanism.